FKT VARDI
" मेहनत + सातत्य = कार्यक्रम "
Join telegram - @fktvardi | Follow Instagram - @fktvardi

स्पष्टीकरण पेपर क्र. - 12

1 **स्पष्टीकरण -**

+ 2) पंचायत राज मंत्रालय
- पंचायत राज मंत्रालयने नवी दिल्ली येथे आदर्श महिला स्नेही ग्रामपंचायतीवरील राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन केले होते.

2 **स्पष्टीकरण -**

+ 4) टाटा मोटर्स
- टाटा मोटर्सकंपनीने पहिल्यांदाच हायड्रोजन संचलित हेवी ड्युटी ट्रक्सच्या चाचण्यांचे आयोजन केले आहे.
- हायड्रोजन-चालित हेवी-ड्युटी ट्रक चाचण्या सुरू करून भारताने 2070 पर्यंत निव्वळ-शून्य उत्सर्जनाचे उद्दिष्ट साध्य करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलले आहे.
- केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी आणि केंद्रीय नवीन आणि अक्षय ऊर्जा मंत्री प्रल्हाद जोशी यांनी संयुक्तपणे नवी दिल्ली येथे पहिल्या चाचण्यांना हिरवा झेंडा दाखवला.
- राष्ट्रीय हरित हायड्रोजन मिशनद्वारे चालवल्या जाणाऱ्या भारताच्या हरित वाहतूक महत्त्वाकांक्षेतील हा उपक्रम एक मोठी झेप आहे.

3 **स्पष्टीकरण -**

+ 3) लियू जियाकून
- प्रित्झकर आर्किटेक्चर पुरस्कार, ज्याला 'आर्किटेक्चरचा नोबेल' देखील म्हटले आहे, हा आर्किटेक्चरमधील सर्वोच्च मान आहे.
- 2025 चा पुरस्कार चायनीज आर्किटेक्ट आणि शिक्षक लिऊ जिआकुन यांना दिला जाईल.
- हा पुरस्कार जाहीर आर्किटेक्चरमध्ये व्यक्तीला दिलासा दिला जातो.
- हा पुरस्कार 1979 मध्ये ए. (1922-1999) आणि सिंडी प्रित्झकर (1923-2025) यांनी आपला निर्णय घेतला होता.
- या पुरस्काराच्या उद्देशाबद्दल अधिक सार्वजनिकता वाढवणे आणि आर्किटेक्चरच्या अधिक सर्जनशीलतेला प्रोत्साहन देणे आहे.

4

+ 4) वास्तूकला
- प्रित्झकर आर्किटेक्चर पुरस्कार हा प्रतिवर्षी एखाद्या वास्तूविशारद किंवा आर्किटेक्टचा सन्मान करण्यासाठी दिला जातो ज्याच्या बांधकामामध्ये प्रतिभा, दृष्टी आणि वचनबद्धतेच्या गुणांचे संयोजन दिसून येते, ज्याने वास्तूकलेच्या माध्यमातून मानवतेसाठी आणि अंगभूत वातावरणामध्ये सातत्यपूर्ण आणि महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे.
- जय प्रित्झकर आणि त्यांची पत्नी सिंडी यांनी 1979 मध्ये हा पुरस्कार स्थापना केला आहे.
- हा पुरस्कार प्रित्जकर कुटुंबाकडून असून हयात फाउंडेशनने प्रायोजित केलेला आहे.
- हा जगातील प्रमुख वास्तुशास्त्राच्या पुरस्कारांपैकी एक मानला जातो, आणि बऱ्याचदा ह्याला आर्किटेक्चरचा नोबेल पुरस्कार म्हणूनही संबोधले जाते

5 **स्पष्टीकरण -**

+ **3) भूपेंद्र यादव**
- वर्ल्ड सस्टेनेबल डेव्हलपमेंट समिट (WSDC) ची 24 वी आवृत्ती 5 ते 7 मार्च 2025दरम्यान नवी दिल्ली येथे आयोजित केली जाईल.
- दि एनर्जी अँड रिसोर्सेस इन्स्टिट्यूट (TERI) कडून दरवर्षी आयोजित केला जाणारा डब्ल्यूएसडीएस हा शाश्वत विकास व हवामान उपाययोजनांचा प्रचार करण्यासाठी जागतिक उपक्रम आहे.
- या परिषदेचे प्रास्ताविक भारत सरकारचे पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्री भूपेंदर यादव करतील.

6 **स्पष्टीकरण -**

➢ **4) सातपुडा आणि गाविलगड**

- अमरावती जिल्ह्याच्या वायव्य भागातील धारणी आणि चिखलदरा तालुक्यातून जाणारी सातपुडा पर्वत रांग गाविलगड डोंगर म्हणून ओळखली जाते.
- अमरावती जिल्ह्यातील सातपुडा पर्वताची पूर्व-पश्चिम लांबी 100 किमी आहे. गाविलगडू ही टेकडी तापी आणि पूर्णा या दोन नद्यांच्या मध्ये वसलेली आहे.
- अमरावती जिल्ह्यातील गाविलगडे डोंगररांगेवर चिखलदरा हे थंड हवेचे
- ठिकाण आहे. चिखलदरा समुद्रसपाटीपासून 11-18 मीटर उंचीवर आहे.
- चिखलदऱ्याला विदर्भाचे नंदनवन म्हटले जाते. येथील झाडे कोरड्याा नगळीच्या जंगलात मोड्तात.
- चिखलदऱ्यातील विविध ठिकाणे पर्यटकांसाठी प्रेक्षणीय आहेत.
- चिखलदरा हे महाराष्ट्रात कॉफी उत्पादनाचे एकमेव ठिकाण आहे.

7 **स्पष्टीकरण -**

➢ **2) कस्तुरबा गांधी**

- कस्तुरबा गांधी स्मृती मंदिर, जे ६.५ हेक्टर जमिनीवर पसरलेल्या बागेत आहे

8 **स्पष्टीकरण -**

➢ **2) 1293 मी.**

- पाचगणी महाराष्ट्रातील सातारा जिल्ह्यातील थंड हवेचे ठिकाण आहे.
- जवळपास महाबळेश्वर इतकेच उंच असलेले आणखी एक थंड हवेचे ठिकाण म्हणजे पाचगणी. महाबळेश्वरपासून हे ठिकाण अवघ्या १८-२० कि. मी. अंतरावर आहे. महाबळेश्वर इतकेच निसर्गसुंदर असलेले हे ठिकाण येथील पब्लिक स्कूल्ससाठी खूप प्रसिद्ध आहे. जुन्या काळात येथे पारशी लोकांनी बांधलेले बंगले आजही लक्ष वेधून घेतात. येथे राहण्याजेवणाच्या चांगल्या सोयी आहेत. पूर्वी ज्वालामुखीच्या उद्रेकाने ज्वाला रस बाहेर येऊन हे डोंगर तयार झाले असावे.असे मानले जाते पाच डोंगराच्या समूहावर हे ठिकाण विकसित झालेलं असल्याने त्यास पाचगणी नाव पडले असावे.
- लोणावळा-खंडाळा ही ठिकाणं जशी एकमेकांपासून जवळ आहेत तसाच प्रकार महाबळेश्वर-पाचगणी यांच्या बाबतीत आहे. उत्कृष्ट हवामान आणि संपन्न निसर्ग हे पाचगणीचं स्वतःचं असं वैशिष्ट्य आहे. खोल दऱ्या, धबधबे, कमलगड, टेबल लँड, किडीज पार्क, पाचगणीच्या गुंफा ही काही प्रसिद्ध व पाहण्यासारखी प्रेक्षणीय स्थळं आहेत. येथील टेबल लँड वर अनेक चित्रपटांचं चित्रीकरण झालेलं आहे.ह्या ठिकाणी येण्यासाठी मुंबई वरून तीन मार्ग आहेत महड महाबळेश्वर मार्गे, व पुणे वाई मार्गे आणि पुणे वरून सरळ उडतरें गावातून सरळ कुडाळ पाचगणी हा रस्ता आहे

9 **स्पष्टीकरण -**

➢ **2) सातपाटी व रत्नागिरी**

10 **स्पष्टीकरण -**

➢ **3) शक्तीस्थळ**

इंदिरा गांधी यांच्या समाधीस्थळाचे नाव शक्तीस्थळ आहे. भारताच्या पहिल्या महिला पंतप्रधान इंदिरा गांधी असून त्यांचा कालावाधी 1966 - 1977 व 1980 - 1984 एवढा आहे.

11 **स्पष्टीकरण -**

➢ **(1) दिल्ली - आग्रा**

भारतातील सर्वात वेगवान रेल्वे = गतिमान एक्सप्रेस. नवी दिल्ली - आग्रा दरम्यानचे अंतर 100 मिनीटांत पार. ताशी वेग = 160 किमी. या रेल्वेत रेल्वे होस्टेज असणार.

12 **स्पष्टीकरण -**

➢ **2) 1784**

पिट्स इंडिया ॲक्ट	- 1784
रेग्युलेटींग ॲक्ट	- 1993
बंगाल कुळकायदा	- 1822
वृत्तपत्रांचा कायदा	- 1835

13 **स्पष्टीकरण -**

➢ **4) डॉ. पंजाबराव देशमुख**

पंजाबराव देशमुखांना भाऊसाहेब म्हणत ते नेहरुंचा मंत्रिमंडळात 1952 साली कृषिमंत्री होते. भारत कृषक समाजाची स्थापना 1955 मध्ये केली.

14 **स्पष्टीकरण -**

➢ **1) सुफी पंथाने मुर्तीपुजेचा पुरस्कार केला.**

सुफी पंथ - इस्लाम धर्मातील एक पंथ

भारतात 13 व्या शतकात दक्षिण भारतात आगमन

प्रमुख केंद्र - पैठण

मूर्तीपूजेला विरोध

भक्ती हाच ईश्वरप्राप्तीचा मार्ग

15 **स्पष्टीकरण -**

➢ **3) 10 मे 1899**

गोविंद विनायक रानडे यांना १० मे १८९९ रोजी येरवडा तुरुंगात फाशी देण्यात आली

.

16 **स्पष्टीकरण -**

➤ (2) 1919

जालियनवाला बाग हत्याकांड ही घटना 13 एप्रिल 1919 रोजी घडली. जनरल डायर या लष्करी अधिकाऱ्याने अमृतसरमधील या बागेत गोळीबाराचे आदेश दिले. या घटनेचा निषेध म्हणून रविंद्रनाथ टागोरांनी ब्रिटीशांनी दिलेल्या सर या पदवीचा त्याग केला.

17 **स्पष्टीकरण -**

➤ **(2)राज्यसूची**

केंद्रसुचीतील विषयांची संख्या = 100, राज्यसुचितील विषयांची संख्या = 52, समवर्ती सूचीतील विषयांवर कायदे करण्याचा अधिकार केंद्र व राज्य सरकार दोघांनाही आहे.

18 **स्पष्टीकरण -**

➤ (4) 50%

1993 च्या 73 व्या घटनादुरुस्तीनुसरा स्थानिक स्वराज्य संस्थांना विशेषाधिकार बहाल करतानाच महिला व अनुजाती व जमातींना या संस्थांवर आरक्षण देण्यात आले.

19 **स्पष्टीकरण -**

➤ **1) पक्षांतराला आळा घालणे**

भारतीय राज्यघटनेत कलम 368 अंतर्गत घटनादुरुस्ती करता येते. 1985 च्या 52 व्या घटनादुरुस्तीने पक्षांतर बंदी कायद्यात बदल करण्यात आले.

20 **स्पष्टीकरण -**

➤ **3) येरवाडा**

21 **स्पष्टीकरण -**

➤ **1) डॉ. राजेंद्रप्रसाद**

☞ डॉ. राजेंद्र प्रसाद हे घटना समितीचे स्थायी अध्यक्ष होते.

☞ देशाच्या घटनेचा मसुदा तयार करण्यासाठी 1946 मध्ये भारत दौऱ्यावर आलेल्या कॅबिनेट मिशनच्या शिफारशीनुसार भारतीय घटना समितीची स्थापन करण्यात आली होती.

☞ 9 डिसेंबर 1946 रोजी त्याची स्थापना करण्यात आली. पहिली बैठक झाली तेव्हा डॉ. सच्चिदानंद हे हंगामी अध्यक्ष होते.

☞ 11 डिसेंबर 1946 रोजी डॉ. राजेंद्र प्रसाद यांची घटना समितीचे अध्यक्ष म्हणून आणि एच.सी. मुखर्जी यांची उपाध्यक्ष म्हणून निवड झाली.

☞ राज्यघटनेने घटनेची रचना करण्याच्या विविध कामांसाठी २२ समित्यांची निवड केली. 10 समित्या प्रक्रियात्मक कामांवर तर 12 समित्यांचे कामकाज मसुद्यावर चालू होते.

22 **स्पष्टीकरण -**

➤ **1) पंतप्रधान**

राष्टीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDMA), भारताचे पंतप्रधान यांच्या अध्यक्षतेखाली आहे.

☞ 23 डिसेंबर 2005 रोजी, भारत सरकारने आपत्ती व्यवस्थापन कायदा लागू केला, ज्यामध्ये राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDMA) च्या निर्मितीची कल्पना केली गेली.

☞ एनडीएमए (NDMA) कडे उपाध्यक्षांसह नऊपेक्षा जास्त सदस्य असू शकत नाहीत. एनडीएमए (NDMA) च्या सदस्यांचा कार्यकाळ पाच वर्षे असेल.

अतिरिक्त जानकारी

☞ पंतप्रधान सहसा अनेक संस्थांचे प्रमुख/अध्यक्ष असतात. ते असेः

☞ कार्मिक, सार्वजनिक तक्रारी आणि निवृत्ती वेतन मंत्रालय (कार्मिक, सार्वजनिक तक्रारी आणि निवृत्तीवेतन मंत्री म्हणून) मंत्रिमंडाळ सचिवालय

☞ मंत्रिमंडळाची नियुक्त समिती

☞ सुरक्षाविषयक मंत्रिमंडळ समिती

☞ आर्थिक बाबीसंबंधी मंत्रिमंडळ समिती

☞ नीति आयोग

☞ अणु ऊर्जा विभाग

☞ अवकाश विभाग

☞ न्युक्लियर कमांड अथॉरिटी

23 **स्पष्टीकरण -**

➤ **(1) मा. राष्ट्रपती**

राज्यघटनेच्या कलम - 155 नुसार राज्यपालाची नेमणूक होते. राज्यपाल हे राष्ट्रपतींची मर्जी असेपर्यंत पदावर राहू शकतात. राज्यपाल हे राज्याचे प्रशासकीय प्रमुख असतात.

24 **स्पष्टीकरण -**

➤ **(1) हायड्रोजन.**

हायड्रोजन हा अधातु आहे. तो ज्वलनशील मुलद्रव्य आहे. त्याचा अणुअंक 1 आहे.

25 **स्पष्टीकरण -**

➤ **1) अमोनिया**

कांदा कापताना अर्मोनिया बाहेर आल्याने डोळ्यांत पाणी येते - अमोनिया रेणूसूत्र NH_3

26 **स्पष्टीकरण -**

➤ **(3) व्यंगार्थ :-**

मूळ अर्थाला बाधा न आणता दुसरा अर्थ व्यक्त करण्याची शब्दाची जी शक्ती आहे तिला व्यंजन शक्ती असे म्हणतात. या शक्तीने प्रकट होणाऱ्या अर्थाला व्यंगार्थ म्हणतात.

वाक्यार्थ :-

वाचनातून समजणारा सरळ - सरळ अर्थ

लक्ष्यार्थ :-

शब्दाच्या मूळ अर्थाला बाधा येत असेल तर त्याला जुळेलसा दुसरा अर्थ घ्यावा लागतो. शब्दाच्या या शक्तीस लक्षणा

रोज एक नवीन फ्री पोलीस भरती सराव पेपर

सोडवण्यासाठी fktvardi टेलिग्राम चॅनेल जॉईन करा

टेलिग्राम वर सर्च करा -@fktvardi

आणि जॉईन करा

शक्ती म्हणतात व या शक्तीमुळे प्रगट होणाऱ्या अर्थास लक्ष्यार्थ असे म्हणतात.

27 **स्पष्टीकरण -**

➢ **(4) नयन = ने + अन**

= (ए) + (अ)

= अय् + अ

= अय (स्वरसंधी)

28 **स्पष्टीकरण -**

➢ **1) अथवा**

उभयान्वयी अव्यय अथवा :- उभय = दोन न्वयी= संबंध जोडणे होय.

दोन वाक्य किंवा शब्द यांना जोडणाऱ्या अविकारी शब्दांना उभयान्वयी अव्यय असे म्हणतात.

29 **स्पष्टीकरण -**

➢ **4) बैलाने मागे वळून पाहिले.**

वाक्यातील नाम किंवा सर्वनाम यांचा वाक्यातील इतर शब्दांशी असणारा संबंध दर्शविणाऱ्या अविकारी शब्दाला शब्दयोगी अव्यय असे म्हणतात.

30 **स्पष्टीकरण -**

➢ **(2) भावकर्तृक क्रियापद**

सांजावले, मळमळते, उजाडले, गडगडते ही अशी क्रियापदे आहेत की त्यांचे कर्ते वाक्यात स्वतंत्रपणे दिसत नाहीत. या शब्दांतील क्रियेचा मूळ अर्थ किंवा भाव तोच त्यांचा कर्ता मानावा लागतो.

अशा क्रियापदांना भावकर्तृक क्रियापदे म्हणतात. या क्रियापदांचा कर्ता वाक्यात स्पष्ट नसतो.

म्हणून त्यांना अकर्तृक क्रियापदे असेही म्हणतात.

31 **स्पष्टीकरण -**

➢ **(2)विदुषी :-**

विदुषी या स्त्रीलिंगी शब्दाच्या वापराने उदारहरण आपणास इतिहासात पहायला मिळते. इतिहासात ॲनिबेझंट यांचा उल्लेख आयरीस विदुषी असा केला आहे.

32 **स्पष्टीकरण -**

➢ **2) वेली**

वेल या एकवचनी शब्दाचे अनेकवचन वेली.

33 **स्पष्टीकरण -**

➢ (1) ने

तृतीया विभक्तीचे प्रत्यय = ने, ए, शी, (ए.व.) ; नी, ई, शी, ही (अ. व)

34 **स्पष्टीकरण -**

➢ **2) सूर्य पूर्वेला उगवत असतो**

पर्याय (1) व (3) मधील वाक्ये रीति भूतकाळातील आहेत.

35 **स्पष्टीकरण -**

➢ **3) भावे प्रयोग**

कर्ता - पोलिस कर्म = चोर

जेव्हा क्रियापदाचे रुप कर्त्याच्या किंवा कर्माच्या लिंगवचनाप्रमाणे बदलत नसून ते नेहमी तृतीय पुरुषी, नपुसकलिंगी, एकवचनी असुन स्वतंत्र असते.

36 **स्पष्टीकरण -**

➢ **1) अव्ययीभाव**

जेव्हा समासातील पहिले पद महत्त्वाचे असते आणि या सामासिक शब्दाचा वापर क्रियाविशेषणासारखा केलेला असतो. तेव्हा अव्ययीभव समास होतो.

यथाशक्ती = शक्तीप्रमाणे.

37 **स्पष्टीकरण -**

➢ **(2) तत्पुरुष**

सरसिज हा शब्द अलुक पुरुष समास व उपपद तत्पुष समास या दोन्ही समासाचे उदाहरण आहे. यातील पहिल्या पदातील विभक्तीचा लोप झाला नाही. म्हणून ते अलुक तत्पुरुष समास व त्यातील दुसरे पद धातूसाधीत आहे म्हणून ते उपपद तत्पुरुष समास.

38 **स्पष्टीकरण -**

➢ **4) मिश्र वाक्य**

दिलेल्या वाक्यात दुसरे गौणवाक्य हे पहिल्या प्रधान वाक्याचे कारण आहे.

'कारण' हा शब्द कारणबोधक उभयान्वयी अव्यय आहे. हे गौणत्वदर्शक उभयान्वयी अव्यय आहे.

गौणत्वदर्शक उभयान्वयी अव्ययाचा वापर करून जोडलेली वाक्ये ही मिश्र वाक्ये असतात.

39 **स्पष्टीकरण -**

➢ **1) पर्यायोक्त**

एखादी गोष्ट सरळ शब्दांत न सांगता ती अप्रत्यक्ष रितीने (आडवळणाने) सांगणे यास पर्यायोक्ती असे म्हणतात.

40 **स्पष्टीकरण -**

➢ 4) ;

दोन छोटी वाक्ये उभयान्वयी अव्ययाने जोडली असता अर्धविराम वापरतात.

41 **स्पष्टीकरण -**

➢ **2) गुरुत्व**

शब्द साधिते किंवा तध्दीते

धातूंना प्रत्यय लागून त्यापासून नवीन शब्द तयार होतात.

धातूखेरीज इतर शब्दांना प्रत्यय लागून जे नवीन शब्द तयार होतात त्यांना शब्दसाधिते किंवा तध्दीते म्हणतात.

गुरु या शब्दास भावार्थक प्रत्यय लागला आहे.

गुरु + त्व = गुरुत्व

संस्कृत शब्द

हसरा, धावरा - धातूसाधित - भांडखोर - मराठी प्रत्ययाची तध्दिते.

42 **स्पष्टीकरण -**

- **(1) कांत -**

  कांत म्हणजे पती होय.
  पत्नी शब्दाच्या समानार्थी शब्द दारा, भार्या, कांता हे आहेत.

43 **स्पष्टीकरण -**

- **(2) अर्वाचीन -**

  आर्वाचीन याचा अर्थ आधुनिक, प्राचीन याचा अर्थ खुप जुना.

44 **स्पष्टीकरण -**

- (4)जमदग्नीचा अवतार

  जमदग्नी या शब्दाचा वापर कधी कधी सामान्यप्रमाणे होतो.
  उदा - सुमितचे वडील म्हणजे जमदग्नीच आहे.

45 **स्पष्टीकरण -**

- **3) अभुतपूर्व**

  अभुतपुर्व - पुर्वी कधी घडले नाही, दुर्लभ - दुर्मिळ, विरळ

46 **स्पष्टीकरण -**

- **2) दाम तसे काम**

47 **स्पष्टीकरण -**

- **1)अवघड काम करावयास सांगणे.**

48 **स्पष्टीकरण -**

- **3) घाबरून जाणे.**

49 **स्पष्टीकरण -**

- **4) विश्वासघात करणे**

  विश्वासघात करणे - खरे फोडणे - दोष देणे, बोल लावणे - दोष देणे, भंडावून सोडणे - अतिशय सतावणे, बाजार गप्पा - निंदा नासस्ती.

50 **स्पष्टीकरण -**

- **4)वि. स. खांडेकर**

  आतापर्यंतचे ज्ञानपीठ पुरस्कारप्राप्त मराठी साहित्यीक
  1) 1974 वि. स. खांडेकर
  2) 1987 वि. वा. शिरवाडकर
  3) 2003) विं. दा. करंदीकर
  4) 2014 भालचंद्र नेमाडे.

51 **स्पष्टीकरण -**

- 3) 26

  क्रमवार समसंख्यांची बेरीज = n (n +1)
  इथे n = 25 = 25 (25+ 1)
  क्रमवार 25 संख्यांची बेरीज = 25 × 26
  आता त्यांची सरासरी = (25 ×26)/25 = 26

52 **स्पष्टीकरण -**

- 3) 200

  11 ते 30 दरम्यान पहिली विषम संख्या = 11
  शेवटची विषम संख्या = 29
  एकूण विषम संख्या = (शेवटची संख्या -पहिली संख्या)/2
  = (29-11)/2 + 1 = 18/2 + 1 = 10
  क्रमवार संख्याची बेरीज =
  (पहिली संख्या+शेवटची संख्या)/2 = एकूण संख्या
  = (11+29)/2 × 10 = 40/2 × 10 = 200

53 **स्पष्टीकरण -**

- 2) 75

  32 = 23 संख्यांतील अंकाचा क्रम बदलला आहे.
  57 : 75

54 **स्पष्टीकरण -**

- 3) 955

  पहिली संख्या = 91, शेवटची संख्या = 100;
  एकूण संख्या = 10
  क्रमवार संख्याची बेरीज = (n-1)/2
  ए. सं. = (91+100)/2 × 10 = 191/2 × 10 = 191 × 5 = 955

55 **स्पष्टीकरण -**

- 1) 6100

  6405 - 305 = 6100
  ∴ उत्तर (1) बरोबर.

56 **स्पष्टीकरण -**

- 3) 150

  18 ÷ 0.12 = 18/(0.12) = 1800/12 = 150

57 **स्पष्टीकरण -**

- 2) 496138

  ज्या संख्येतील एकक व दशक स्थानाच्या अंकांनी तयार होणाऱ्या संख्येला 4 ने नि:शेष भाग जातो. त्याचप्रमाणे ज्या संख्येमध्ये शेवटी दोन शून्ये असतात. अशा संख्येला 4 ने नि:शेष भाग जातो.
  ∴ 496138 ह्या संख्येला 4 ने पूर्ण भाग जात नाही.

58 **स्पष्टीकरण -**

- 1) 24

24	24	72	96
	1	2	3

∴ 27, 72, 96 चा म. = 24.

59 **स्पष्टीकरण -**

- 1) 4

$= \sqrt{(10+\sqrt{(25+\sqrt{(108+\sqrt{(154+\sqrt{225})})})})}$

$= \sqrt{(10+\sqrt{(25+\sqrt{(108+\sqrt{(154+\sqrt{15})})})})}$

$= \sqrt{(10+\sqrt{(25+\sqrt{(108+\sqrt{169})})})}$

$= \sqrt{(10+\sqrt{(25+\sqrt{(108+13)})})}$

$= \sqrt{(10+\sqrt{(25+\sqrt{121})})}$

$= \sqrt{(10+\sqrt{(25+11)})}$

$= \sqrt{(10+\sqrt{36})}$

$= \sqrt{(10+\sqrt{16})}$

$= \sqrt{16}$

= 4

60 **स्पष्टीकरण -**

➢ 4) 25

पायथागोरस त्रिकुटानुसार,

AC2 = AB2 + BC2

= 152 + 202

= 225 + 400

= 625

= 252

x = AC = 25

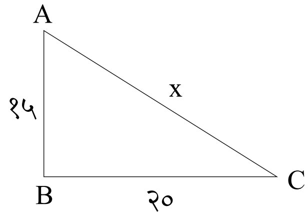

61 **स्पष्टीकरण -**

➢ 4) $\frac{4}{5}$

$\frac{1}{2}$ =0.5; $\frac{2}{3}$ = 0.66; $\frac{3}{4}$ = 0.75; $\frac{4}{5}$ = 0.8

∴ $\frac{4}{5}$ ही सर्वात मोठी संख्या आहे.

62 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2) 77

$$\text{सरासरी} = \frac{\text{संख्यांची बेरीज}}{\text{एकूण संख्या}}$$

$$= \frac{63 + 70 + 77 + 84 + 91}{5}$$

$$= \frac{385}{5}$$

= 77

63 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2) 22.5 **रुपये**

1 क्विंटल = 1000 किलो

∴ 450/100 = 4.5 रु. किलो.

∴ 5 किलो चे 5 × 4.5 = 22.5 रुपये.

64 **स्पष्टीकरण -**

➢ 4) 1440

2015 ते 2016 - 100 - 20

2016 ते 2017 - 120 - 24

∴ 100 - 44

तर 1000 - x

∴ x = (100 ×44)/100 = 440

∴ 2017 साली त्या शाळेत 1440 विद्यार्थी असतील.

65 **स्पष्टीकरण -**

➢ 3) 320

पहिली सुट 20%

500 × 20/100 = 100 Rs.

500 - 100 = 400Rs

दुसरी सुट 20%

400 × 20/100 = 80 Rs

400 - 80 = 320 Rs

66 **स्पष्टीकरण -**

➢ 1) 4 **वर्षे**

सरळव्याज = (मुद्दल ×मुदत ×दर)/100

2400 = (6000 × x ×10)/100

x = (2400 ×100)/(6000 ×10)

x = 4 वर्षे

मुदत = 4 वर्षे.

67 **स्पष्टीकरण -**

➢ 3) 8

4 वर्षांचे स. व्याज = 600

पहिल्या वर्षाचे स. व्याज = 600/4 = 150

पहिल्या वर्षाचे चक्रवाढ व्याज = 150,

2 वर्षांचे च. व्याज = 312 रु

दुसऱ्या वर्षाचे च. व्याज = 312 - 150 = 162 रु.

वाढलेले व्याज = 12 रु.

दर = (वाढलेले व्याज)/(पहिल्या वर्षाचे व्याज) × 100 = 12/150 × 100 = 8%

68 **स्पष्टीकरण -**

➢ 4) 404

दोन डझन = 24

टेबलची संख्या = 9696

∴ एका टेबलांची किंमत = 9696/24 = 404 रु

69 **स्पष्टीकरण -** ④

➢ 4) 11 वर्षे

5 वर्षापूर्वी मुलगी व आईच्या वयाचे गुणोत्तर 1 : 5 त्यांच्या 5 वर्षापूर्वीच्या वयांची समानपट X मानू

	5 वर्षापूर्वीचे वय	आजचे वय	5 वर्षानंतरचे वय
∴ मुलगी	x	x + 5	x + 10
आई	5x	5x + 5	5x + 10

5 वर्षानंतरचे (मुलीचे वय)/(आईचे वय) = 2/5

(x+10)/(5x+10) = 2/5

∴ 5 (x + 10) = 2 (x + 10)

5x + 50 = 10x + 20

50 - 20 = 10x - 5x

30 = 5x

6 = x

मुलीचे आजचे वय = x + 5 = 6 + 5 = 11 वर्षे.

70 **स्पष्टीकरण -**

➢ 1) 25

M1 = सुरुवातीचे मजूर = 10 D1 = सुरु दिवस = 5

M2 = नंतरचे मजूर = 2 D2 = नंतरचे दिवस = ?

काम समार आहे.

∴ M1D1 = M2D2

10 × 5 = 2 × D2

(10 ×5)/2 = D2 = 25

71 **स्पष्टीकरण -**

➢ 1)36 सेकंद

याठिकाणी अंतर = 150 + 250 = 400 मीटर

वेग = 40 km/hr

म्हणजेच, 5/18 × 40 km/hr = 200/18 m/s

आता, वेळ = (अंतर)/वेग = 400/(200/18) = (18 ×400)/200 = 36 सेकंद

72 **स्पष्टीकरण -**

➢ 4) 0.045

1 से. मी. = $\frac{1}{100000}$ कि. मी

4500 से. मी. = $\frac{4500}{100000}$ = 0.045 कि. मी.

73 **स्पष्टीकरण -**

➢ 3) 5400

1 तास = 3600 से. असतात.

∴ 1.5 तास = 1.5 × 3600

= 5400 से.

74 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2) 8

N1 = 2 (सुरुवातीचे नळ)

T1 = 12(सुरुवातीचा वेळ);

N2 = 3 (नंतरचे नळ); T2 = ? (नंतरची वेळ)

∴ N1T1 = N2T2 2 × 12 = 3 × T

(2 ×12)/3 = T2

T2 = 8

75 **स्पष्टीकरण -**

➢ 3) 350

समजा त्याचा पहिला हप्ता = x

∴ दुसरा हप्ता = x + 50

∴ तिसरा हप्ता = x + 100

∴ चौथा हप्ता = x + 150

∴ पाचवा हप्ता = x + 200

त्याची सर्व हप्त्यांतील एकूण रक्कम = 2250

∴ x + x + 50 + x + 100 + x + 150 + x + 200 = 2250

5x + 500 = 2250 5x = 2250 - 500

5x = 1750

x = 1750/5

x = 350

76 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2) IR

१ ३ ५ ७ ९

A +२ C +२ E +२ G +२ I

Z X V T R

77 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2) 81

इथे अक्षरांना व अक्षरमालेप्रमाणे क्रमांक देऊन त्यांची बेरीज केली आहे.

CAMEL C = 3, A = 1, M = 13, E = 5, L = 12

3 + 1+ 13 + 5+ 12 = 34 CAMEL = 34

TIGER T = 20, I = 9, G = 7, E = 5, R = 18

20 + 9 + 7 +5 + 18 = 59 TIGER = 59

ELEPHANT E = 5, L = 12, E = 5, P = 16, H = 8, A = 1, N = 14, T = 20

5 + 12 + 5 + 16 + 8 +1 + 14 + 20 = 81

ELEPHANT = 81

78 **स्पष्टीकरण -**

➢ 3) 9

11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21

या संख्येत 3 ने भाग जाणारी मोठी संख्या = 21

व 3 ने भाग जाणारी लहान संख्या = 12

21 व 12 मधील फरक = 21 - 12

= 9

79 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2 8 27 64 125

(क्रमवार संख्यांचे घन घेतले आहेत.)

$(1)^3$ $(2)^3$ $(3)^3$ $(4)^3$ $(5)^3$

80 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2) 31

१ ३ ७ १५ ३१ ६३

+२ +४ +८ +१६ +३२

81 **स्पष्टीकरण –**

➢ 2) 115 अंश

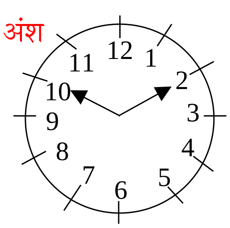

घड्याळातील दोन काट्यातील कोन = 3H - 11/2 M
H = तास, M = मिनिट
कोन = 30 × 10 = 11/2 × 10 = 300 - 55
उत्तर 1800 पेक्षा जास्त झाले तर 3600 मधून वजा करून लिहावे.
आलेले उत्तर 245 > 1800
∴ 360 - 245 = 1150

82 **स्पष्टीकरण -** ③
➢ 3) t
a, e i, t, u यामध्ये हे t व्यंजन आहे. बाकीचे सगळे स्वर आहेत.
∴ उत्तर (3)

83 **स्पष्टीकरण -**
➢ 4) 343
5 : 123 तर 7 : ?
∴ 53 = 125
∴ 73 = 343

84 **स्पष्टीकरण -**
➢ 3) 343
किल्ली : जुडगा यामध्ये जो संबंध आहे;
तोच संबंध फुल : गुच्छ यामध्ये आहे.

85 **स्पष्टीकरण -**
➢ 3) **JKML**
STWU
प्रत्येक गटात एक लयबध्द मालिका आहे.
ABD C , PQR S, J K M L

86 **स्पष्टीकरण -**
➢ 2 → $1^3 + 1$, 9 → $2^3 + 1$, 28 → $3^3 + 1$, 65 → $4^3 + 1$, 126 → $5^3 + 1$, 343 → 7^3

87 **स्पष्टीकरण -**
➢
D ↓ A ↓ → 4 - 1 = 3
J ↓ F ↓ → 10 - 6 = 4
P ↓ K ↓ → 16 - 11 = 5
∴ W ↓ T ↓
23 - 20 = 3

88 **स्पष्टीकरण -**
➢

4	5	1	18
D	E	A	R
↓	↓	↓	↓
W	V	Z	I
23	22	26	9

इथे दिलेल्या शब्दातील अक्षगरांचा क्रमांक आणि संकेतातील अक्षरांचा क्रमांक यांची बेरीज 27 येते.
D = 4 आणि W= 23
4 + 23 = 27 याप्रमाणे
BELT ⇨ B चा क्रमांक = 2
त्याचा संकेत क्रमांक = 27 - 2 = 25 = Y
E चा क्रमांक = 5
त्याचा संकेत क्रमांक = 27 - 5 = 22 = V
चा क्रमांक = 12
त्याचा संकेत क्रमांक = 27 - 12 = 15 = O
T चा क्रमांक = 20
त्याचा संकेत क्रमांक = 27 - 20 = 7 = G
BELT = **YVOG**

89 **स्पष्टीकरण -**
➢ 3) 48113
CODE = C = 3, O = 15, D = 4,, E = 5 (वर्णमालेतील क्रमांक)
CODE = 31545 अक्षरांचे क्रमांक घेऊन ते उलट क्रमाने लिहिले
CODE = 54523
CARD = C = 3, A = 1, R = 18, D = 4 (वर्णमालेप्रमाणे क्रमांक)
CODE = 31184 अक्षरांचे क्रमांक उलट क्रमाने लिहून खालीलप्रमाणे
CODE = 48113

90 **स्पष्टीकरण -**
➢ 1) 23
DATE = 30 ⇨ D = 4, A = 1, T = 20, E = 5 = 4+ 1 + 20 + 5 = 30
FADE = 16 ⇨ F = 6, A = 1, D = 4, E = 5 = 6 + 1 + 4 + 5 = 16
∴ BAT ⇨ B = 2, A = 1, T = 20 ⇨ 2 + 1 +20 = 23

91 **स्पष्टीकरण -**
➢ 3) दक्षिण
9 वाजता तासकाटा पश्चिमेला असेल तर मिनिटकाटा उत्तरेला असेल.
∴ मिनिटकाट्याची विरुध्द दिशा दक्षिण असेल.

लक्ष्य करिअर अकॅडमी पुणे

रोज एक नवीन फ्री पोलीस भरती सराव पेपर

सोडवण्यासाठी fktvardi टेलिग्राम चॅनेल जॉईन करा

टेलिग्राम वर सर्च करा -@fktvardi

आणि जॉईन करा

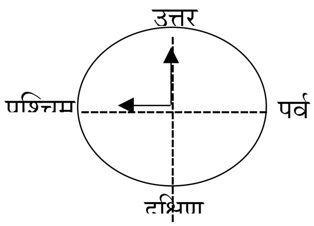

92 **स्पष्टीकरण -**

➢ 1) 17 KM

आता सुरुवातीपासून तो 17 किमी अंतरावर असेल.

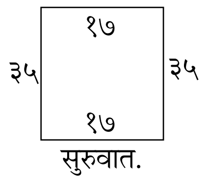

93 **स्पष्टीकरण -**

➢ **3) मंगळवार**

1 मार्च बुधवार
1 एप्रिल शनिवार
1 मे सोमवार

1 मे ला सोमवार असेल प्रत्येक 7 दिवसांनी तोच वार येतो म्हणून 8 मे आणि 15 मे ला सोमवारच असेल.
∴ 16 मे 2017 ला मंगळवार असेल.

94 **स्पष्टीकरण -**

➢ **2) आग्नेय**

दिलेल्या माहितीवरुन स्पष्ट होते की, रोहितची शाळा त्याच्या घराच्या दक्षिण दिशेला आहे.
त्याच्या मार्ग क्रमणाची आकृती -

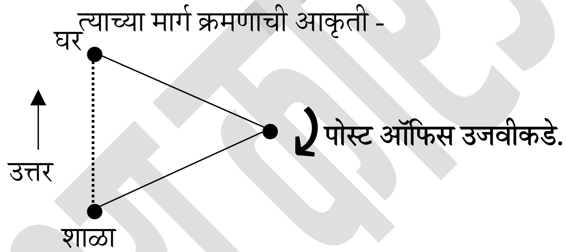

पोस्ट ऑफिस रोहितच्या घराच्या आग्नेय दिशेला आहे.

95 **स्पष्टीकरण -**

➢ 4) 2

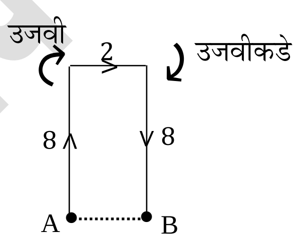

तो A पासून सुरुवात करतो आणि B ला थांबतो.
∴ सीता मूळ ठिकाणापासून 2km अंतरावर आहे.

96 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2) मंगळवार

1 जानेवारी 2002 ते जानेवारी 2008
= 5 सामान्य वर्ष + 1 लीप वर्ष (2004)
= (5 + 2) odd days
एकूण odd days =7/7 = 0
= मंगळवार + 0 = मंगळवार

97 **स्पष्टीकरण -**

➢ 3) 30, 42

कोमल = 48

	हरिष		हर्षा		कोमल
गुणोत्तर	1/5	:	1/7	:	1/8

48/6 = 6 म्हणजे 5 × 6 = 30 हरिष
7 × 6 = 42 हर्षा
: 30,42

98 **स्पष्टीकरण –**

3) अमन व मेरी

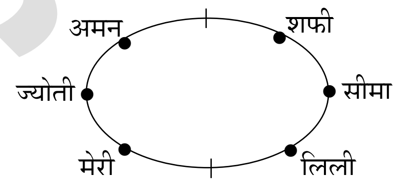

99 **स्पष्टीकरण –**

3) मावशी

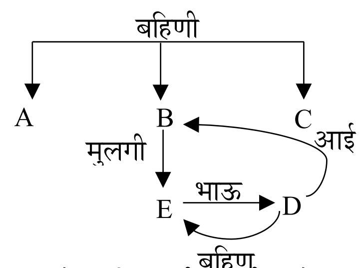

➢ E चा भाऊ D आहे आणि E ची मुलगी आहे. म्हणजेच B ही D ची आई असेल आणि A आणि B ची बहीण आहे. म्हणजेच A ही D च्या आईची बहिण म्हणजेच मावशी असेल.

100 **स्पष्टीकरण -**

➢ 2) 130°

3 वा. 40 मिनिटे तास = 3, मिनिटे = 40
कोन = 30 × तास - 11/2 × मिनिटे
= 30 × 3 - 11/2 × 40 = 90 - 220 = -1300 = 130.

ALL THE BEST